

1. marts 2024

UPA 2024/102

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, Naalakkersuisut peqquneqassasut naalagaaffiup avataani Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiinut aningaasartuutit nalilersoqqullugit. Nalilersuineq Inatsisartunut UPA2024 ingerlanerani agguanneqassaaq
(Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Tungavilersuut

Demokraatineersuusugut tulluusimaarutigaarput nunani issittuni iliuusissamut nutaamut isumaqatiginninniarnernut tunuliaqqutseeqataasimagatta. Ukiuni makkunani, nunanut allanut politikikkut inissisimanerup nalorninartoqarfiani, pingaartuuvoq, politikikkut amerlanerussuteqartut nunanut allanut politikki sumut sammissanersoq isumaqatigiissuteqarnissaat.

Killormut iliuusissap aammattaaq pissutissaqartilerpaa, nunanut allanut suliniarnitsinnut siunertap iluanaarutaaneratalu nunani allani sinniisoqarnerup annertusarnissaata oqallisigineqalernissaa. Pingaarnersiuisagaani oqartoqarsinnaavoq, nunanut allanut suliniarnerput annertusassallugu qinersinnaagipput anguniakkat assigiinngitsut marluk aallaavigalugit. Nunanut allanut suliniutigut annertusarsinnaavagut politikikkut avammut sunniinarluta. Illuatungaaticullu toqqarsinnaallugu nunanut allanut suliniarnitta annertusarnissaa nunanut allanut niuernerup annertusarnissaa anguniarlugu, aningaasatigut nammineernerulernerput tungavissatut aammalu siunissami namminiilivinnissamut.

Demokraatit tungaanniit aalajangiusimavarput, nunanut allanut suliniarnerup pissasoq nunap isertitai annertusarniarlugit. Sinniisoqarfinnik pilersitsiortuinnaralarutta, nunatta isertitaasa annertusinerannik kinguneqanngitsunik, ingerlatsinermut aningaasartuutit qaffakkaluttuinnartiinnassavagut nunarpullu sulisunit pikkorissunit pilerinartunillu annaasaqaraluttuinnartillugu. Taamaaliornitsigullu aningaasatigut namminiilivinnissamiit namminiilivinnissamiillu ungasilligaluttuinnassalluta.

Akuersaarluinnarparput, kulturikkut aammalu naleqquttumik iluaqutitaqarsinnaasoq sinniisoqarfimmik pilersitsinissaq, taakkuli iluaqutitai ilumut imminut akilersissaanersut aallartitaqarnikkut apeqqutaapput. Naammangilaq, sulisutta pikkorissut erfalorsorput ataatsimeersuarnerni ilassinninnernilu takutiinnartarpassuk. Uagutsinnut aalajangiisartuusunut taamaattumik ajornartorsiutaavoq tigussaasoq, ilisimanginnatsigu aningaasatigut qanoq iluaqutaanersoq, piviusumi, ukiuni kingullerni annertoorsuarnik aningaasaliisarnitsinnut Beijing, Reykjavik aamma Washington-imi sinniisoqarfinnik pilersitsinernut. Aallartitaqarfitta nalilersornerisigut tikkuussisoqarsinnaammat, suup tungavigisinnaassallugit siunissami, sinniisoqarfinnik pilersitsisarnissatsinni

Namminiilivissinnaangilagut ingerlatsinermut aningaasartuutit annertusinerisigut – aamma nunanut allanut tungasunut. Taamaattumik tungaviusumik kissaatiginerugaluarpaput, nunani allani sinniisoqarfinnut aningaasartuutit qaffannerinut atatillugu nunatsinnut aningaasatigut iluanaaruteqarnissamut pisortatigoortumik piumasaqaateqartalernissaq. Siullermik isumaqarpugut,

tulluassasoq, minnerpaamik aningaasaqarnikkut nassuiaasiornissaq, qanoq annertuutigisumik maannakkut sinniisoqarfiit isertitanut qaffaataasimanersut. Amerikka avannarlermut soorlu assersuutigalugu niuerneq annertusisimava Washington DC-mi sinniisoqarfiup ammarnnerani? Nalilersuineq taanna UPA2024 ingerlanerani agguaanneqarnissaminut piareersimassaaq, nalilersuinerit 2025-imut aningaasanut inatsinnut ilaatinnissaannut angumersiniassammata.

Nalilersuinerup ilagissavaa nunatsinni inuussutissarsiortut isummersoqatigineri, tassani pingaartumik avammut niuertartut annerit.

Erseqqissaatigissavara, siunnersuutip uuma siunertarinngimmagu nunanut allanut immikkoortortap pasilliutiginiarnera. Qularutiginnngilluinnarparami, Bruxelles-imi sinniisoqarfik Kalaallit Nunaannut iluaqutaasimaqisoq aalisagartassat EU-mut isumaqatiginninniutigineqarneranni. Killormut nalornivunga aallartitat allat aammalu Nato-mut sinniisoqarfigut iluaqutiginerigut.

Siunnersuut piaaraluni ima allanneqarpoq imatut, Danmarkimi Kalaallit sinniisuutitat ilanngunneqarani, taanna allaanerusunik siunertaqarmat nunarsuup sinnerani sinniisoqarfinit.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Allaffissornikkut nukinnik atuisoqassaaq Namminiilivinnissamut Nunanullu Allanut pisortaqaarfiup iluani nassuiaatip suliarinissaani. Suliarinerani naatsorsuutigisariaqassaaq, paasissutissat amerlasuut, nassuiaanermi atorineqartut, pisortaqaarfimmi pigineqareersimassasut, suliamut oqilisaasussamik. Tamanna tunngavigalugu naatsorsuutigineqarpoq, nassuiaat suliarineqarsinnaassasoq allaffimmiup ukiup ataatsip ingerlanerani piffissap affaani akissarsiai 250.000 koruuninik nalillit.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Nassuiaatip suliarineqarneranut atasumik soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Nassuiaatip suliarineqarneranut atasumik soqanngilaq.